

ἀνθρώπου ἀγνώστου εἰς τὴν Εὐρώπην γῆς μ' ἑστέρων εἰς τὸν σκοπὸν μου. Ἀλλὰ πῶς νὰ διαπλεύσω τὸν Ὠκεανόν, τοῦ ὁποίου ὁ ἄνθρωπος ἐλέγετο ἄζωτος; Πῶς νὰ εἰσχωρήσω εἰς τὰ ἄδυτα ἐκείνα τῆς φύσεως ἐνὶ τῇ μὴ δυνάμενός νὰ προσδιορίσω τὸν τόπον, ὅπου ἔστιν; Ἔως τότε εἶχον μόνον τὸν πολογώνον· ἀλλ' ὕστερον προτετέθη καὶ τὸ ἀστρολάβιον εἰς τὴν ναυτικήν, ὥστε βοηθεῖα τῶν πινάκων τῆς ἀποκλίσεως τοῦ ἡλίου καθ' ἑκάστην ἡμέραν δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν πόσον ἀπέχομεν τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ὁ καιρὸς ἐπέστη πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ μου. Διὸ ἐπιτυχῶς, ὡς ἐπεθύμουν, ἐνταύτῃ τῇ βασιλείᾳ· Ἰωάννου ἐξήγησα παρ' αὐτοῦ πλοῖον διὰ νὰ ἀποπλεύσω κατ' εὐθείαν εἰς τὰς Ἰνδίας πρὸς δυσμάς. Εἶπα πρὸς αὐτὸν πολλὰ περὶ τῶν θησαυρῶν τῆς νήσου Cipango, τῶν χρυσῶν ἀνακτόρων τοῦ βασιλείου Mangi καὶ τῶν λαῶν, ὅπου ἐμελλε νὰ λάμψῃ τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ὁ βασιλεὺς μου ἠκρασάθη προσηκτικῶς, ἀλλὰ παρίεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἀρίστων κοσμογράφων. Τίς νὰ πιστεύῃ; Τὸ συνέδριον ἐκεῖνο ἐθεώρησε λήρον καὶ φαντασιοκοπίαν τὸ σχέδιόν μου· ἀλλ' ὁ ἡγούμενος ὑπὸ φιλοδοξίας φλεγόμενος ἐξεκάλυψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς πολυάριθμον σύλλογον πάντων τῶν παιταυμένων τοῦ βασιλείου. Ἡλπισα τότε ὑπομένειν καρτερικῶς τοὺς διωδιδίμους, τὰς συκοφαντίας καὶ διαβολὰς τῶν ἀγροῦν ἀλλοτρίων, ἐξ ὧν οἱ μὲν με διεύρυνον ὡς τυχοδιώκην, οἱ δὲ ὡς ψεύστην, οἱ δὲ ὡς μαρὸν, θυσιάζοντες τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην εἰς εὐτελὴ πάθῃ, τὴν δὲ σωτηρίαν παριτάδων ψυχῶν εἰς χυμωρῆν καὶ ἀκαίρον φιλαργυρίαν διὰ νὰ μὴ δαπανηθῶσι ὀλίγα τινὰ χρήματα πρὸς κατάρτισιν τοῦ σχεδίου μου. Κατὰ δυστυχίαν ὑπερίσχυεν ἡ κακία, καθὼς πάντοτε συμβαίνει πλησίον τῶν ἀδυνάτων καὶ μονομερῶς κρινόντων τὰ πράγματα, ἢ δεσποτῶν μονάρχων. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς ἐπέμψεν ἄλλον τινὰ διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἐκ τῆς αὐτοψίας τῶν τόπων, ἀνελθόντων οἱ λόγοι μου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πεμφθεὶς ἐπαίνετρεψεν ἄπρακτος διὰ τικυμίας συμπεσούσας, οἱ ἔχθροι ἐσπούδασαν νὰ με ἀποδείξωσι καὶ γελοῖον.

Προσωχθὲς ἐκ τούτων δυσχερείων καὶ δυσαρεστητῶν μετὰ τὸν θάνατον μάλα τῆς γυναικός μου, ἀπεφάτισα νὰ τινάξω τὸν κονιορτὸν τῶν πονηρῶν μου φεύγων ἀνεπιστρεπτί τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλείου τῆς Λουσιτανίας· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀπορος πατρίς μου Γίνουα ἀποδιοπομπήθη ἐξ ἀρχῆς τὴν πρότασίν μου, ἐκρινα ἀναγκαῖον νὰ προσδράμω εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Τοσαύτῃ πεποιθῆτις ἐραίνετο ἐμφυχούσῃ τοὺς λόγους τοῦ λαλοῦντος, καὶ τοσοῦτον πῦρ ἀπέστειλεν, ὡς εἰπεῖν, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, ὥστε ὁ ἡγούμενος μετακαλεσάμενος τὸν ἱατρὸν τοῦ ἐπινείου ὡς φίλον του συνεβουλευθῇ μετ' αὐτοῦ περὶ τοῦ πρακτέου πρὸς βοήθειαν τοῦ ξενιζομένου· ὁ δὲ ἱατρὸς ἐκπλαγείς ὁμοίως ἐκ τῶν λεγομένων, ὑπεσχέθη νὰ συνεργήσῃ ὥστε νὰ ἀξιώθῃ ἀγαθῆς δεξιότητος εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Ἰσπανίας, χάριν δὲ τούτου σύστησε αὐτὸν πρὸς τὸν πνευματικὸν τῆς βασιλείας.

Ἀλλ' ὁ καιρὸς ἦτο ἀνεπιτήδειος εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις· διότι τότε ὁ Φερδινάνδος καὶ ἡ Ἰσαβέλλα

προπαρασκευάζοντο νὰ ἐισβάλωσιν εἰς τὸ βασίλειον τῆς Γρενάδας, πανταχοῦ ἐπνεον οἱ Ἰσπανοὶ πόλεμον, μόλις δὲ ὁ πνευματικὸς Ταλαβάρας ἐδέχθη μόνον τὸν Κολόμβον, ἀλλὰ τὸν σκοπὸν ἐθεώρησε πάντοτε ὡς χίμαιραν. Πῶς ἐδύνάτο νὰ συσταθῇ; Τίνες πλησιάζουσιν εὐκόλως καὶ εὐαρεστοῦσιν ἐνγίνει εἰς τοὺς πλείους τῶν ἡγεμόνων; οἱ κόλακες, οἱ ἀπαταιώνες, οἱ δουλόφρονες καὶ κατὰ σκοποῦ. Αὐτὸς ὅμως οὐδαμῶς ἱταπεινοῦτο οὔτε ἐξευτέλιζε τὸν χαρακτήρα του. Ὑπομένων οὖν γενναίως τοὺς σαρκασμοὺς ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον τῆς πινακογραφίας, ἐξ οὗ ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Διὰ τοῦτο θαυμάζον ἀπέκτισέ τινες φίλους, ὕστερον δὲ καὶ δυνατοὺς προτάτας· οὗτοι δὲ ἦσαν, ὁ ἐλεγκτὴς τοῦ ταμείου Alonso de Quintanilla, ὁ ἐκκλησιαστικὸς εἰσπρακτὴρ τῆς Αραγωνίας Luiz de Sainte Angel, ὁ ἐξάρχος τοῦ Πάπα καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μέγας τοῦ Βασιλείου Καρδινάλιος Gonzalez de Mendoza οἵτινες συνεργήσαντες εὐκόλυναν τὴν μετὰ τοῦ βασιλέως ἐντευξίν.

Ὁ Φερδινάνδος συνεκάλεσεν ἀστρονόμους καὶ κοσμογράφους εἰς τὴν Σαλμαντικὴν διὰ τὴν ἔρευναν τῆς νέας θεωρίας, προσεκλήθη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Κολόμβος νὰ ἐμφανισθῇ. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεβράχθη ὁ πόλεμος (1484) κατὰ τῆς Μαλάκας· ἐπεὶ τὰ πνεύματα δὲν ἦσαν ἀρκούντως ὀριμασμένα πρὸς κατάληψιν τοιαύτης προτάσεως τόσο μάλλον, ὅσην καὶ ὁ αὐτὸς ὁ Κολόμβος φοβούμενος μὴ προδοθῇ τὸ μυστήριόν του, ἐφύλαττεν ἑχέμυθον. Διὰ τοῦτο παρήλθον ματαίως ἐτη πολλὰ· ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτων ὁ βασιλεὺς τῆς Λουσιτανίας γράφων ἐσπούδασε νὰ συμριλιωθῇ μετὰ τοῦ Κολόμβου· οὗτος ὅμως ὡς δυσχερεστημένος οὐδεμίαν ἐδωκεν εἰς τὰς ὑποσχέσεις του πιστὴν καὶ ἥδη πολέμων κατὰ τῶν Σαρακηνῶν εἰς τὴν Γρενάδαν ἀπέστειλε τὸν ἀδελφόν του εἰς τὴν Ἀγγλίαν διὰ νὰ προτείνῃ τὰ αὐτὰ πρὸς τὸν Ἐρρίκον Ζ', ὅστις πραγματικῶς τὸν ἐνεθάρρυνε (1489).

Ὁ Φερδινάνδος καὶ ἡ Ἰσαβέλλα ἡτοίμαζοντο νὰ προσβάλωσι τὸ τελευταῖον τὴν Γρενάδαν· ἐπειδὴ δὲ ὁ πόλεμος ἐμελλε νὰ στρέψῃ ἀλλοχοῦ ἄπαντα αὐτῶν τὴν ἐπιμέλειαν, ἐπανελάβε συντονώτερον τὰς προτάσεις ὁ Κολόμβος· ἔθεν συγχροστηθέντος συμβουλίου ἐκ πάντων τῶν μεγιστάνων τοῦ βασιλείου καὶ τῶν σοφωτάτων ἀνδρῶν τῆς ἐπικρατείας, ἐνεφανίσθη ἐμπροσθεν αὐτῶν ὁ Κολόμβος, μετὰ θάρρους δὲ πολλοῦ καὶ παρρησίας ἔλεγε τάδε.

«Ὡς οὖν Κύριοι καὶ σεβάσμιοι πατέρες, ἐν ὁνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος διατάχθη παρὰ τοῦ χριστιανικωτάτου βασιλέως νὰ υποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν σοφίαν σχέδιόν τι, τὸ ὁποῖον μοι ἐνεπνεύσθη παρὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὁ θεὸς ἐκήρυξε διὰ τοῦ προφήτου ὅτι πάντα τὰ ἐθνη ἐμελλόν νὰ γνωρίσωσι τὸ ἔθνος τοῦ ἐθνοῦ αὐτοῦ ἐμελλε ν' ἀντηγήσῃ μέχρι περάτων τῆς οἰκουμένης (1). Καὶ ὅμως μεγίστη χώρα τῆς Ἰνδίας ἡ συνορεύουσα μετὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ὑπάρχει εἰσέτι βυθισμένη εἰς τὸν ζόρον τῆς εἰ-